

Соколова Л.В.

*д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,
Харківський національний університет радіоелектроніки,*

Шаповалов О.В.

*студент,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

В умовах стратегічного інноваційного розвитку промислового сектору економіки України інноваційний потенціал розглядається глобальною характеристикою підприємств. Інноваційний потенціал як термін увійшов у економічну науку як економічна категорія, але єдиного його визначення в сучасній економічній літературі, в тому числі й українській, немає. У наукових роботах цей термін зазвичай використовується операційно при вирішенні інших науково-пізнавальних завдань. У багатьох дослідженнях науковці зосереджують увагу на розгляді окремих аспектів інноваційного потенціалу, наводяться конкретні визначення, які не пов'язані між собою [1-3].

Вважаємо за доцільне запропонувати більш детальне тлумачення цієї економічної категорії, згідно з яким під інноваційним потенціалом слід розуміти здатність підприємства досягати поставлених інноваційних цілей за допомогою використання у виробничому процесі наявних різноманітних ресурсів. Відповідна структура інноваційного потенціалу кожного промислового підприємства залежить від специфіки та масштабу його діяльності, а ступінь використання потенціалу визначають інноваційні можливості та сприйнятливість підприємства до інновацій. Слід зазначити, що інноваційні перетворення вимагають від кожного підприємства швидкої

адаптації до зміни характеру впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. Ці зміни передбачають обов'язкову трансформацію структурних складових підприємства.

Огляд літературних джерел за темою дослідження свідчить про складну та багатогранну структуру інноваційного потенціалу підприємства [4-6]. Складовими інноваційного потенціалу є такі, як: інтелектуально-кадрова, фінансова, матеріально-технічна, виробничо-технологічна, інформаційна, маркетингова, інтерфейсна, науково-дослідна, управлінська, культурно-корпоративна. Економічний розвиток економіки країни та її складників у сучасних умовах все більше залежить від технологічних зрушень на базі інновацій. Уміння формувати й ефективно використовувати інноваційний потенціал стає вирішальним фактором забезпечення конкурентоспроможності та розвитку підприємств промислового сектору [7].

Відповідно до оцінки перешкод для технологічних інновацій за період 2016-2019 років за даними [3] в економіці України спостерігалася така тенденція: потреба у фінансовій підтримці з боку держави зменшується; дефіцит власних коштів зменшується; вартість інновацій та економічний ризик зростають; дефіцит кваліфікованих кадрів стає більш значущим та актуальним; низький рівень інноваційного потенціалу підприємств стає більш суттєвим.

Інноваційний потенціал підприємства розглядається як частина його економічного потенціалу і відображає можливість реалізації інноваційного проекту або програми інноваційних перетворень та впровадження інновацій з метою підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Ефективність інноваційної діяльності підприємства впродовж інноваційного циклу залежить від інноваційного потенціалу підприємства, який слід розглядати як систему взаємопов'язаних факторів і ресурсів, що забезпечують постійну та ефективну інноваційну діяльність підприємства.

За сучасних умов господарювання визначальним чинником у сфері інноваційних досліджень та забезпечення економічної безпеки підприємства є

формування його інноваційного потенціалу. Економічне зростання підприємств промислового сектору на основі інноваційного розвитку забезпечить вирішення комплексних завдань та системних перетворень в економіці України.

Перелік джерел посилання

1. Микитась О. О., Миронова М. К. Управління інноваційним потенціалом підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: *Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2015. № 59. С. 53-56

2. Tumanova A. YU, Zadorozhnyuk N. O. (2014), The value of innovative potential in the strategic management of the innovative activity of an industrial enterprise. *Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu. Seriya: Ekonomika*, 2014. vol. 3, pp. 12-16.

3. State Statistics Service of Ukraine: The innovation activity in Ukraine [Online], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 14 June 2019).

4. Володін С. А. Теоретичні засади формування і реалізації інноваційного потенціалу в розвитку економіки. *Економіка АПК*. 2017. № 5. С. 65-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_5_12 (дата звернення 25.10.2022).

5. Сидорчук І. П. Сутність, структура та особливості оцінювання інноваційного потенціалу промислового підприємства. *Економіка і регіон*. 2014. № 2 (45). ПолтНТУ. С. 97-101.

6. Левченко Ю. Г. Сутність та складові інноваційного потенціалу підприємства. *Наукові праці НУХТ*. 2012. № 43. С. 57-61.

7. Інноваційний потенціал підприємства як основа його розвитку. <http://rev.kpu.zp.ua> > journals (дата звернення 27.10.2022).